DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

8. marts 2001 *

I sag C-278/99,

angående en anmodning, som Hoge Raad der Nederlanden (Nederlandene) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende straffesag mod

Georgius van der Burg

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 1 i Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter (EFT L 109, s. 8),

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann (refererende dommer), og dommerne V. Skouris, J.-P. Puissochet, R. Schintgen og N. Colneric,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer

justitssekretær: R. Grass,

* Processprog: nederlandsk.

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— den nederlandske regering ved M.A. Fierstra, som befuldmægtiget

— den belgiske regering ved A. Snoecx, som befuldmægtiget

— den franske regering ved K. Rispal-Bellanger og R. Loosli-Surrans, som befuldmægtigede

— Det Forenede Kongeriges regering ved J.E. Collins, som befuldmægtiget, bistået af N. Green, QC

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved C. van der Hauwaert og M. Shotter, som befuldmægtigede,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 12. december 2000,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 6. juli 1999, indgået til Domstolen den 26. juli 1999, har Hoge Raad der Nederlanden i medfør af artikel 234 EF forelagt to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 1 i Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter (EFT L 109, s. 8).

2 Disse spørgsmål er blevet forelagt i forbindelse med en straffesag mod Georgius van der Burg, som er tiltalt for i et månedsblad at have reklameret for radiofrekvenseffektforstærkere, der ikke havde fået meddelt godkendelse.

Fællesskabsretlige bestemmelser

3 I henhold til artikel 1, nr. 1, i direktiv 83/189 forstås ved »tekniske specifikationer«, »en specifikation, der indeholdes i et dokument, som fastlægger karakteristika for et produkt, som f.eks. kvalitet, brugsegenskaber, sikkerhed, dimensioner, herunder terminologiske forskrifter for varen, symboler, prøvning og prøvningsmetoder, emballering, mærkning eller etikettering«.

4 I henhold til direktivets artikel 1, nr. 5, er en »teknisk forskrift«: »tekniske specifikationer, herunder de administrative bestemmelser, der gælder herfor, som

retligt eller faktisk skal overholdes, for at et produkt kan markedsføres eller anvendes i en medlemsstat eller i en væsentlig del af denne stat, bortset fra de specifikationer, som de lokale myndigheder fastsætter«.

5 Ifølge artikel 8 og 9 i direktiv 83/189 skal medlemsstaterne dels meddele Kommissionen de udkast til tekniske forskrifter, som henhører under direktivets anvendelsesområde, dels udsætte vedtagelsen af udkast til tekniske forskrifter i flere måneder for at give Kommissionen mulighed for enten at fastslå, om de er i overensstemmelse med fællesskabsretten, eller at fremsætte forslag om eller udstede et direktiv på området.

Nederlandske bestemmelser

6 Hoge Raad har i forelæggelsesdommen redegjort for de i hovedsagen omhandlede nederlandske bestemmelser som følger.

7 I henhold til artikel 17, stk. 1, i Wet op de telecommunicatievoorzieningen (lov om telekommunikation, herefter »WTV«), som var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder, som er påtalt over for Georgius Van der Burg, er det forbudt at oprette, besidde eller drive radioanlæg på anden måde end i henhold til tilladelsen, medmindre ministeren giver bemyndigelse hertil.

8 I artikel C.11.1, stk. 1, i Besluit radio-elektrische inrichtingen af 5. december 1988 (bekendtgørelse om radioudstyr, Stb. 1988, s. 552, herefter »bekendtgørelsen«), bestemmes det:

»Det er ikke tilladt at reklamere eller lade reklamere for sendeudstyr, som ikke er af en godkendt type.«

9 I artikel C.2.1, stk. 2, præciseres det, at:

»Sendeudstyr er af godkendt type, såfremt ministeren har meddelt godkendelse heraf.«

10 Det følger af WTV's artikel 16, in initio, og litra b), samt bekendtgørelsens artikel A.3.1, at ved anvendelsen af bekendtgørelsens bestemmelser eller de i medfør heraf udstedte regler om sendeudstyr sidestilles radiofrekvenseffektforstærkere med sendeudstyr, såfremt de er egnede til brug sammen med dette udstyr.

11 I Regeling toelating radio-elektrische inrichtingen (bestemmelser om godkendelse af radioudstyr, Stcrt. 1992, s. 64), angives, hvorledes en godkendelse kan opnås. Artikel 8 heri bestemmer, at de tekniske krav til radioudstyr er fastsat i de oversigter over krav, der nævnes i bestemmelsernes bilag 2. Radiofrekvenseffektforstærkere nævnes ikke i dette bilag.

12 Ifølge bekendtgørelsens artikel H, in initio, og litra a), er overtrædelse af forbuddet i artikel C.11.1 strafbart.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

13 I januar 1994 indrykkede Georgius Van der Burg i månedsbladet for radioamatører *Elektron* en reklame for salg af radiofrekvenseffektforstærkere, med en effekt på 1 000 og/eller 1 500 watt. Radiofrekvenseffektforstærkere er elektriske apparater, som kan forstærke et udsendt signal. De forstærkere, som Georgius Van der Burg bragte i omsætning, var omfattet af WTV, og der var ikke afgivet en erklæring om godkendelse heraf.

14 Under en straffesag mod Georgius Van der Burg, hvorunder han er tiltalt for at have overtrådt WTV's artikel 17 og bekendtgørelsens artikel C.11.1, har Arrondissementsrechtsbank te Rotterdam (Nederlandene) som appelinstans idømt ham en bøde på 600 NLG.

15 Georgius Van der Burg har iværksat kassationsanke af denne dom, idet han har gjort gældende, at de nationale bestemmelser, som tiltalen støttes på, er i strid med fællesskabsretten, da de ikke er blevet anmeldt i overensstemmelse med direktiv 83/189.

16 Hoge Raad har i forelæggelsesdommen for så vidt angår spørgsmålet, om artikel C.11.1, stk. 1, udgør en teknisk forskrift, foretaget følgende vurdering:

»I [...]dommen [af 30. april 1996, sag C-194/94 (CIA Security International, Sml. I, s. 2201)] har EF-Domstolen [...] fastslået, at tekniske forskrifter i direktivets [83/189] forstand er 'specifikationer, der fastlægger karakteristika for produkterne'. Indtil nu synes denne opfattelse sammenholdt med de ovenfor gengivne begrebsdefinitoner i direktivet [83/189] at tyde på, at en bestemmelse som den foreliggende ikke skal anses for en teknisk forskrift i direktivets [83/189] forstand. På den anden side skal det bemærkes, at der er en direkte forbindelse mellem de krav, som sendeudstyr skal opfylde, og det foreliggende forbud. Rækkevidden af forbuddet mod reklame bestemmes fuldt ud gennem de krav, som sendeudstyr skal opfylde for at kunne anses for typegodkendt. Med andre ord: Hvis sendeudstyr ikke opfylder de fastsatte tekniske krav, har dette til følge, at sendeudstyret skal anses for at være af ikke-godkendt type, hvilket medfører, at der ifølge artikel C.11.1, stk. 1, i bekendtgørelsen om radioudstyr ikke må reklameres for sendeudstyr af denne type«.

17 Under disse omstændigheder har Hoge Raad besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 1 i direktiv 83/189 fortolkes således, at artikel C.11.1, stk. 1, i den nederlandske bekendtgørelse om radioudstyr, der lyder: 'Det er ikke tilladt at reklamere eller lade reklamere for sendeudstyr, som ikke er af en godkendt type', på baggrund af de [...] ovenfor gengivne lovbestemmelser og i lyset af det herom i [forelæggelsesdommens] afsnit 6.11.1 anførte, anses for en teknisk forskrift i nævnte direktivs forstand?

2) Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, medfører dette da, at en sådan bestemmelse kun skal undlades anvendt, såfremt den i det konkrete tilfælde udgør en hindring for samhandelen eller for de frie varebevægelser, eller skal det antages, at en sådan bestemmelse allerede skal undlades anvendt, såfremt bestemmelsen i almindelighed, altså uanset det konkrete tilfælde, virker eller kan virke handelshindrende?«

Det første spørgsmål

18 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere oplyst, om en national bestemmelse som bekendtgørelsens artikel C.11.1, stk. 1, hvorefter det ikke er tilladt at reklamere for sendeudstyr af ikke-godkendt type, udgør en teknisk forskrift som omhandlet i direktiv 83/189, som burde være blevet anmeldt til Kommissionen, inden den blev vedtaget.

19 Det bemærkes, som det også er påpeget af den nederlandske, den belgiske, den franske og Det Forenede Kongeriges regering samt i det væsentlige af Kommissionen, at en sådan bestemmelse ikke udgør en teknisk specifikation som omhandlet i direktiv 83/189, og derfor ikke kan kvalificeres som en teknisk forskrift, der er omfattet af direktivets anvendelsesområde.

20 I overensstemmelse med artikel 1, nr. 1, i direktiv 83/189 er en teknisk specifikation i direktivets forstand »en specifikation, der indeholdes i et dokument, som fastlægger karakteristika for et produkt, som f.eks. kvalitet, brugsegenskaber, sikkerhed, dimensioner, herunder terminologiske forskrifter for varen, symboler, prøvning og prøvningsmetoder, emballering, mærkning eller etikettering«. Tekniske specifikationer som omhandlet i direktiv 83/189 skal vedrøre et produkt som sådant (jf. dom af 12.10.2000, sag C-314/98, Snellers, Sml. I, s. 8633, præmis 38). Imidlertid fastlægger en bestemmelse som den i bekendtgørelsens artikel C.11.1 omhandlede, som blot indeholder et forbud mod en bestemt form for markedsføring, ikke de karakteristika, der kræves af et produkt.

21 I denne forbindelse bemærkes, at det forhold, som den forelæggende ret også har gjort opmærksom på, at der er en direkte forbindelse mellem et forbud mod reklame som det i hovedsagen omhandlede og de tekniske standarder, som sendeudstyr skal opfylde, ikke er tilstrækkeligt til at kvalificere forbuddet som en »teknisk specifikation« som omhandlet i direktiv 83/189.

22 Under disse omstændigheder skal det første spørgsmål besvares med, at en national bestemmelse som bekendtgørelsens artikel C.11.1, stk. 1, hvorefter det ikke er tilladt at reklamere for sendeudstyr af ikke-godkendt type, ikke udgør en teknisk forskrift som omhandlet i direktiv 83/189, der burde være blevet anmeldt til Kommissionen, inden den blev vedtaget.

Andet spørgsmål

23 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål er det ufornødent at besvare det andet præjudicielle spørgsmål.

Sagens omkostninger

24 De udgifter, der er afholdt af den nederlandske, den belgiske, den franske og Det Forenede Kongeriges regering samt Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Hoge Raad der Nederlanden ved dom af 6. juli 1999, for ret:

En national bestemmelse som artikel C.11.1, stk. 1, i Besluit radio-elektrische inrichtingen, hvorefter det ikke er tilladt at reklamere for sendeudstyr af ikke-godkendt type, udgør ikke en teknisk forskrift som omhandlet i Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter, der burde være blevet anmeldt til Kommissionen, inden den blev vedtaget.

Gulmann Skouris Puissochet

Schintgen Colneric

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. marts 2001.

R. Grass C. Gulmann

Justitssekretær Formand for Sjette Afdeling